

הקמה ותחזוקת אקווריום בסיסי

חלק א'-מה דרוש לנו על מנת להקים אקווריום בסיסי:

אקווריום

ככל שהאקווריום גדול יותר, תהיה יציבותו הביולוגית גדולה יותר ומבחר הדגים אותם ניתן לגדל, יהיה עשיר יותר.
מרבית האקווריומים הנמכרים כיום מגיעים עם גוף תאורה סביר המאפשר צפייה בדגים וגידול צמח מים פשוטים.
בחלק מן האקווריומים נמצא גם פילטר אינטגרלי ובחלקם גם גוף חימום.

אקווריומים מסוגים שונים ובגדלים שונים

פילטר

תפקידו של הפילטר לסנן את מי האקווריום, הסינון מתבצע בשלושה אופנים:
סינון פיזי-ספיחת חלקיקי לכלוך, רפש ואבק המרחפים במים.
סינון כימי-מתבצע באמצעות ספיחת רעלים, פוספטים, צבעים ומתכות ע"י מדיות מיוחדות.
סינון ביולוגי- פירוק רעלים מזיקים ע"י מושבות בקטריות "טובות".
הרעלים נוצרים במים כתוצאה מהתפרקות של הפרשות הדגים, הירקבות עודפי מזון וכד'.
(בקטריות המתפתחות בפילטר, מפרקות את הרעלים הללו (אמוניה וניטריט) לחומר פחות רעיל (ניטראט).
קיימים מספר סוגי פילטרים:פילטרים פנימיים המתאימים לאקווריומים קטנים ופילטרים חיצוניים המתאימים לאקווריומים גדולים, אקווריומים רבים מגיעים עם פילטר עליון מובנה
כלל אצבע לבחירת הפילטר-על הפילטר להעביר דרכו את כל מי האקווריום לפחות 3 פעמים בשעה.

מימין לשמאל: פילטר חיצוני, פילטר חיצוני, פילטר פנימי, פילטר מפל

משאבת אוויר

תפקידה לדאוג לאספקת חמצן שוטפת למים, המשאבה נמצאת מחוץ לאקווריום. אל האקווריום נכנס צינור המחובר לאבן אוויר שתפקידה לפזר את האוויר בבעות קטנות על מנת להגביר את מסיסות החמצן למי האקווריום. למניעת נזק למשאבה ע"י מים שעלולים לחדור אליה במקרה של הפסקת פעולתה, מומלץ להשתמש בשסתום "אל חזור" המותקן על צינור האוויר.

מימין לשמאל: אבן אוויר קרמית, אבן אוויר עגולה, מפצל וברז וויסות, שסתום אל-חזור, משאבות אוויר

גוף חימום ומד חום

תפקידו של גוף החימום, לחמם את המים לטמפרטורה מתאימה לדגים טרופיים (בד"כ 26 מעלות). לגוף החימום יש תרמוסטט שתפקידו לווסת את פעולת גוף החימום. תפקידו של מד החום, למדוד את טמפרטורת המים ולאפשר לנו בקרה על פעילות תקינה של גוף החימום. כלל אצבע להתאמת גוף החימום לנפח האקווריום-1 וואט הספק לכל ליטר מים.

מימין לשמאל: תרמומטר מדבקה, תרוממטר אנאלוגי, תרוממטר דיגיטלי, בקר טמפרטורה על גוף החימום, גופי חימום

מצע

למצע באקווריום מספר תפקידים המצע מהווה בסיס להנחת דקורציית האקווריום ומונע מגע ישיר עם הזכוכית בתחתית האקווריום. המצע משמש כקולטן לרפש הנוצר באקווריום מהפרשות דגי הנוי. המצע באקווריומי צמחיה משמש כבסיס לשתילת צמחי מים. המצע מהווה חלק מדקורציית האקווריום.

כדאי לבחור מצע המתאים לצרכי האקווריום ולטעמו של הלקוח מבחינת צבע וגודל גרגר. כיום ניתן למצוא מגוון רחב של סוגי מצע לאקווריום היכולים לקלוט לטעמו ולצרכיו של כל בעל אקווריום.

דקורציה

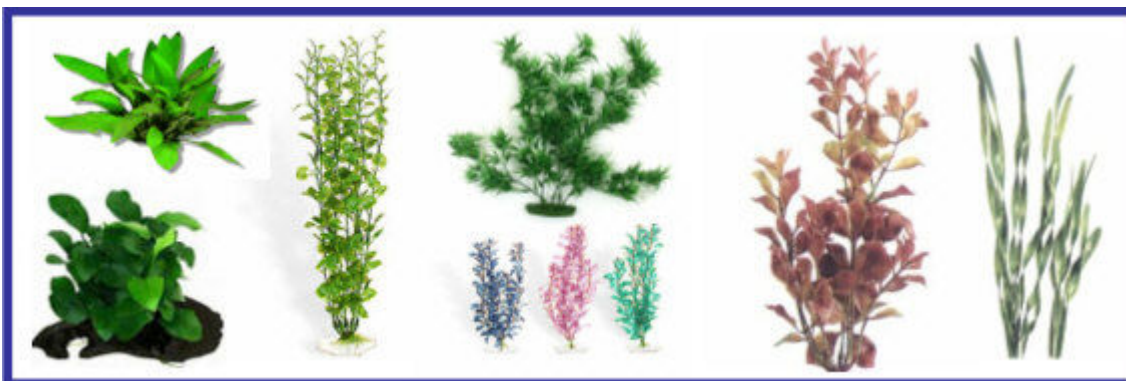
קישוטים מסוגים שונים, מאפשרים לדגים מקום להתחבא ולנוח בעת הצורך, מאפשרים גם מקום מחבוא לרבייה ולהסתתרות דגים. מגוון הדקורציות לאקווריומים הוא גדול למדי וניתן למצוא משהו לטעמו של כל בעל אקווריום חשוב לבחור דקורציות ייעודיות לאקווריום, ולהימנע מהכנסת חפצים שאינם מיועדים לכך ועלולים לפלוט למים רעלים או לשנות את ערכי המים.

דקורציות וקישוטים שונים לאקווריום

צמחי מים

בדומה לדקורציות, מוסיפים גם צמחי המים למראה האקווריום ובנוסף מאפשרים מקום מחבוא ומסתור לדגי הנוי בעת הצורך. ניתן לבחור במגוון של צמחי מים אמיתיים שחשיבותם רבה מבחינת אקולוגיית האקווריום עקב תכונתם לספוח רעלים וחנקות מן המים ויצירת מראה טבעי אמיתי. חסרונם של הצמחים הטבעיים הוא הצורך בטיפול מתאים הכולל תאורה ודישון שבלעדיהם עלול הצמח להירקב במים. קיימים גם צמחי פלסטיק/משי בהם ניתן להשתמש לדקורציות האקווריום ולחסוך בכך את ההתעסקות הכרוכה בצמחי המים הטבעיים. חשוב לדעת שגידול צמחי מים הוא אתגר מעניין וקיימים בעלי אקווריומים רבים המתמקדים בגידול צמחי מים טבעיים באופן ההופך לעיקר (לעיתים יותר מגידול דגי הנוי).

צמחי מים טבעיים וצמחי פלסטיק

מזון לדגי נוי

בבואכם לבחור מזון המתאים לדגי הנוי, תמצאו מגוון גדול של סוגי מזונות המתאימים לדגים מסוגים שונים ולגדלים שונים של דגים. מזון איכותי תורם לגדילה והתפתחות תקינה של דגי הנוי ולהעשרת צבע הדגים, בנוסף תורם מזון איכותי להפחתת הזיהום באקווריום. המזונות מגיעים בד"כ במספר אופנים: מזון יבש בצורת גרגירים. מזון יבש בצורת דפדפים. מזון יבש בצורת טבליות. מזון קפוא מסוגים שונים. את המזון המתאים לדגי הנוי שלכם כדאי לרכוש יחד עם רכישת הדגים שלכם, ובכך להתאים את המזון לסוג וגודל הדג.

מימין לשמאל: מזון קפוא, מזון גרגירים לדגים גדולים, מזונות יבשים שונים

תאי השרצה/בתי גידול

אחד האתגרים המעניינים העומדים בפני אקווריומיסטים מתחילים הוא גידול דגי נוי הנולדים באקווריום. מדובר בעיקר בדגיגים ממשפחת משריצי החיים שרבייתם קלה יחסית. במידה ותרצו להתנסות גם בחלק מעניין זה, כדאי להצטייד בתא השרצה המיועד להפרדת האם העומדת להשריץ משאר שוכני האקווריום. חשוב לדעת שדגי הנוי לא יבחנו בדגיגים הנולדים כמזון זמין (כולל גם האם המשריצה), ולכן חשוב להפריד בין הדגיגים לשאר הדגים. לאחר שהדגיגים נולדו בתא השרצה, כדאי להוציא את האם, להחזירה לאקווריום ולהעביר את הדגיגים לאקווריום קטן אחר, בו יוכלו לגדול עד לגודל סביר.

מימין לשמאל: אקווריום פלסטי קטן המשמש לגידול שרצים, תא השרצה "רשת", תא השרצה פלסטי

כלי ניקוי ותחזוקה

כלי ניקוי ותחזוקה שישמשו לאחזקת וניקוי האקווריום, תפקידם למנוע ככל האפשר הכנסת ידיים לתוך מי האקווריום ולהקל עלינו את התחזוקה והניקוי התקופתיים.

מימין לשמאל: מגנט לניקוי אצות, מברת ניקוי, סקרייפר לניקוי הדפנות, מלקחיים, משאבת מים, רשת

תוספים ותרופות

קיימים מספר תוספים חיוניים לגידול דגי נוי, החשוב שבהם הוא התוסף שתפקידו ניטרול כלור וכלורומין במי הברז והשימוש בו בגדר חובה. תוספים נוספים מיועדים להאצת המחזור הביולוגי החיוני, תוספי דשן לצמחי המים ותרופות מסוגים שונים. כדאי להתחיל עם התוספים המיועדים לטיפול במים ובמחזור הביולוגי ולרכוש תרופות רק במידת הצורך (לא כדאי להוסיף למטרת מניעת מחלות).

תוספים שונים למי האקווריום

הקמת ותחזוקת אקווריום בסיסי

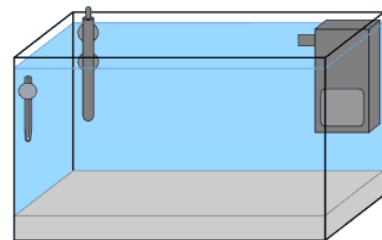
חלק ב' - התקנת האקווריום:

מציבים את האקווריום במקומו על שולחן ייעודי או על גבי שידה או שולחן המסוגלים לשאת את משקלו. **רצוי לא למקם אקווריום ליד חלון עם שמש ישירה העלולה לעודד צמיחת אצות ולגרום לחימום יתר.** יש לוודא גישה למספר שקעי חשמל בקרבת האקווריום (תאורה, פילטר, משאבת אוויר, גוף חימום). חשוב למקם את האקווריום במקומו הסופי, **אין לנסות להזיז אקווריום מלא מים.**

שוטפים היטב מספר פעמים את החצץ (ברשת אורז או בדלי), שוטפים את הדקורציות **השטיפה מתבצעת במי ברז בלבד ללא חומרי ניקוי.** מניחים שכבת חצץ בעובי של 4-1 ס"מ על קרקעית האקווריום ומניחים את הדקורציות במקומן.

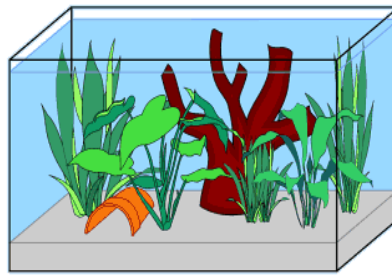

מתקינים באקווריום את מערכת הפילטרציה, מערכת האוויר, גוף החימום ומד החום. **(בשלב זה לא לחבר עדיין לחשמל).**

ממלאים את האקווריום במי ברז, רצוי להשתמש במים שעברו סינון במערכת סינון ביתית כגון תמי 4. אין להשתמש במים מינרליים למילוי האקווריום. מילוי המים מתבצע באיטיות, רצוי לשפוך את המים אל אחת הדפנות בזהירות. במידה ושותלים צמחים חיים, עוצרים את מילוי המים לאחר שהגענו לשליש הראשון. יש להוציא את שורשי הצמחים בעדינות מן העציץ הפלסטי איתו הוא מגיע, להסיר בזהירות את הספוג העוטף את השורש, לאחוז בצמח בחיבור שבין השורש לגבעול ולשתול בעדינות בחצץ

עד להסתרת כל השורש.
ממלאים את יתרת המים עד לגובה של 3-4 ס"מ משפתו העליונה של האקווריום.

מחברים ומפעילים את מערכת הפילטרציה, מערכת האוויר ומערכת החימום,
המים עשויים להיות עכורים במקצת, אל דאגה, המים יצלילו בתוך מספר ימים.

מוסיפים למי האקווריום "אנטי כלור וכלורומין" לפי נפח המים באקווריום על פי ההוראות שעל הבקבוקון.
את נפח האקווריום מחשבים כך: מכפלת אורך האקווריום בס"מ מ"מ ארוכה האקווריום בס"מ מ"מ אגובה האקווריום בס"מ מ"מ.
את התוצאה יש לחלק ב-1000, המספר שנוצר מבטא את נפח האקווריום בליטרים.
ממתנים 45 דקות עד לטיהור מלא ע"י התוספים.
בשלב זה, מוסיפים למים את התוסף המסייע ביצירת מצע ביולוגי.

כעת ניתן להכניס לאקווריום את זוג הדגים הראשון, חשוב לבחור למטרת הרצת האקווריום דגים עמידים יחסית.
מודדים את טמפרטורת המים ומוודאים שאינה פחותה מ-22 מעלות.
מציפים על פני המים את השקית הסגורה עם הדגים וממתנים 15-20 דקות להשוואת טמפרטורה
בין מי השקית למי האקווריום.
פותחים וגוזרים את חלקה העליון של השקית הנמצא מעל פני המים ומוסיפים אליה חצי כוס ממי האקווריום.
ממתנים 10 דקות ומוסיפים כוס מים נוספת וחוזר חלילה 3-4 פעמים.
לאחר תהליך זה, משחררים באיטיות את הדגים החדשים למי האקווריום.

נותנים לדגים פרק זמן של 24-48 שעות התאקלמות, **אין להאכיל את הדגים בשלב זה.**
הוספה חלקית של דגים נוספים, תתבצע רק לאחר שבועיים.
במהלך החודש הקרוב מתבצע תהליך יצירת מחזור ביולוגי תקין באקווריום.
בעת התהליך, מומלץ לנטר את ערכי המים ובעיקר את ריכוז האמוניה והניטריט.
בדיקות אלו קלות לביצוע ועשויות למנוע תמותה של דגים במידה ומטפלים בבעייה בזמן.

בהצלחה
בוגי וצוות אטלנטיס